

VYHLÁŠKA

Okresného úradu v Spišskej Novej Vsi

č. 3/93, z 30.11.1993 o vyhlásení pamiatkovej zóny ľudovej architektúry v obci TORYSKY

Okresný úrad v Spišskej Novej Vsi podľa § 7 ods. 7 a § 14 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy a § 6 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti

vyhlasuje

Čl. 1

územie zastavaného intravilánu obce TORYSKY za pamiatkovú zónu ľudovej architektúry na ochranu historických stavieb ľudovej architektúry s významnými kultúrnymi hodnotami ako celku.

Jej územie je vymedzené v prílohe tejto vyhlášky.

Čl. 2

Mapové podklady a písomné doklady k vyhláseniu pamiatkovej zóny ľudovej architektúry sa uložia na Okresnom úrade v Spišskej Novej Vsi, na Obvodnom úrade v Levoči, na Okresnom úrade životného prostredia v Spišskej Novej Vsi, na Obvodnom úrade životného prostredia v Levoči, na Obecnom úrade v Toryskách, v Slovenskom ústave pamiatkovej starostlivosti v Bratislave, v Slovenskom ústave pamiatkovej starostlivosti, stredisko Levoča, na Katastrálnom úrade Košice, Správa katastra v Spišskej Novej Vsi, kde musia byť hranice zóny a ochranného pásma prenesené do operátov evidencie nehnuteľnosti.

Čl. 3

Účelom vyhlásenia pamiatkovej zóny je ochrana a zachovanie pamiatkového charakteru celého areálu obce, urbanisticko-architektonických hodnôt sídla. Predmetom pamiatkovej starostlivosti sú najmä historický pôdorys obce, ktorý je určený údolím a pretékajúcou riečkou Torysa, keď domy sú orientované štítmi do ulice, hospodárske dvory ukončené prejazdými stodolami, za ktorými sú úzke polička a pasienky, jej urbanistické, prírodné a krajinárske usporiadanie a zázemie, historické dominanty a celková panoráma obce, pôvodné uličné čiary, merítko, štruktúra a výškové zónovanie zástavby.

Predmetom ochrany sú aj ďalšie objekty pochádzajúce z mladších vývojových etáp, ktoré vykazujú architektonické kvality a nachádzajú sa v ochrannom pásme pamiatkovej zóny.

Čl. 4

Všetky zásahy a činnosti týkajúce sa výstavby, rekonštrukcie, opravy, údržby, reštaurovania a zmeny využívania objektov na území pamiatkovej zóny je možné vykonávať v zmysle zák. SNR č. 27/1987 Zb. len na základe záväzného stanoviska Obvodného úradu v Levoči po predchádzajúcom vyjadrení odbornej organizácie pamiatkovej starostlivosti, Slovenským ústavom pamiatkovej starostlivosti, stredisko Levoča. Záväzného stanoviska Obvodného úradu Levoča je podmienkou k vydaniu územného rozhodnutia, stavebného povolenia, prípadne súhlasu k menším úpravám stavieb v predmetnom území. Tento postup platí tiež pre riešenie a umiestňovanie prvkov drobnej stavby, architektúry / verejné osvetlenie, predajné stánky, smetné nádoby, lavičky, reklamy, firemné označenia a iné /.

Na území ochranného pásma pamiatkovej zóny sa bude záväzným stanoviskom Obvodného úradu Levoča vyžadovať len v prípadoch prípravy a realizácie novostavieb, zásadných prestavieb existujúceho stavebného fondu, veľkoplošných asanácií a pri oprave objektov záujmu pamiatkovej starostlivosti, rovnako ako u objektov záujmu pamiatkovej starostlivosti, rovnako ako u objektov zapísaných v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok Slovenskej republiky.

Čl. 5

Vyhlásením pamiatkovej zóny nie sú dotknuté majetkovo-právne vzťahy.

Čl. 6

Ochranu územia pamiatkovej zóny a jej ochranného pásma sú povinní dodržiavať všetky právnické a fyzické osoby, ktoré na tomto území pôsobia, ako aj občania, ktorí majú na tomto území trvalý pobyt alebo sa na ňom prechodne zdrievajú.

Porušenie povinností stanovených v tejto vyhláške sa postihuje v zmysle ustanovenia zák. SNR č. 27/1987 Zb. § 35 ods. 1 písm. d, e, i; § 39 ods. 2 písm. d, e, g, a § 46 zák. SNR č. 372/1990 Zb. v znení zák. SNR č. 524/90 Zb.

Čl. 7

Kontrolu a dozor vo veciach štátnej pamiatkovej starostlivosti v pamiatkovej zóne obce Torysky vykonáva Obvodný úrad Levoča v spolupráci s Obecným úradom Torysky a Slovenským ústavom pamiatkovej starostlivosti, stredisko Levoča.

Čl. 8

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom uverejnenia oznámenia o jej vydaní vo Vestníku vlády Slovenskej republiky.

Mgr. Gustáv Krajčí v.r.
prednosta Okresného úradu

Vymedzenie územia pamiatkovej zóny
a jej ochranného pásma

Hranica územia pamiatkovej zóny ľudovej architektúry je vyznačená na príloženej katastrálnej mape v mierke 1:2000. V mapovej prílohe sú vyznačené i objekty navrhované na zápis do ústredného zoznamu kultúrnych pamiatok SR ľudovej architektúry, objekty pamiatkového záujmu dotvárajúce prostredie a hranica ochranného pásma pamiatkovej zóny ľudovej architektúry.

Hranica pamiatkovej zóny ľudovej architektúry začína na severnom okraji intravilánu obce, v jej hornej časti pri miestnom cintoríne, na okraji parcely č. 114. Pokračuje severnými okrajmi parcel č. 811, 236, 232, na východ pretína v 1/3 parcelu č. 230, pokračuje na parc. č. 226, 225, 224, 222, v dolných častiach pretína parc. č. 257 a 258, napája sa na severný okraj parc. č. 219, 261, 262, 263, sleduje východný okraj parc. č. 271, pretína parc. č. 816, aby pokračovala po severných okrajoch parc. č. 280, 292, 295, 296, 303, 304, 305, 306, 308, 319, 320, 321, 322, 323, 340, 339, 365, 366, 367, 368, 389, 388, 822, 390, 391, 392, 393, 400, 401, 402, 414, 415, 416, 417, 428, 421, 422, 427, 428, 429, 433, 434, 441, 442, 450, 451, 455, 456, 462, 463, 464, 465, 468, 488, 489, 490, 491, 509, 510, 517/2, 469, 518, 521, 522, 527, 528, 533, 534, 541, 542, 550, 551, 555, zatáča sa dolava, aby pokračovala južným smerom sledujúc okraj parcely č. 587, pretína parc. č. 829 jej východnom okraji, sledujúc južný okraj parc. č. 597, pokračovala po východných okrajoch parc. č. 599/2, 601, 602, 603, 604, 606, 607, zatáča sa doprava, pretína parc. č. 833, pokračuje južným smerom okrajom parc. č. 610, 611, za ktorou pretína riečku Torysu, aby po jej pravom brehu pokračovala severozápadným smerom až k južnému okraju parc. č. 685, na ktorom sa stáča dolava, pokračujúc po východných okrajoch parc. č. 685, 664, pretínajúc parc. č. 823, 665, 667, na ktorej sa stáča doprava, sleduje okraje parcel č. 667 a 668, na ktorej sa stáča doprava a po jej okraji následne pretínajúc parc. č. 819, juhozápadným smerom sleduje hranicu parc. č. 699 a 704 na ktorej sa stáča doprava, aby severne prešla po západných okrajoch parc. č. 705, 706, 707, 709, 710, 711, a 712, na ktorej sa stáča dolava a pokračuje západným smerom po južných okrajoch parc. č. 719, 746/2,

749, 755, 758, pretína parc. č. 761, pokračuje na parc. č. 768, 774, pretína parc. č. 821, pokračuje na parc. č. 820, 8, 9, 11, 12, kde sa zatáča dolava. po východných okrajoch parcel č. 15 a 16 sa zatáča doprava, aby pokračovala západným smerom okrajom parcel č. 16, pretínajúc parc. č. 818, sledujúc juhozápadný okraj parc. č. 814, zatáča sa doprava, po okrajoch parcel č. 62, pokračuje na parc. č. 71, 74, 75, 76, 77, 78, 79, sleduje roh parc. č. 82 a pokračuje po okrajoch parc. č. 83, 88, 91, 92, 101, 102, 103, na ktorej sa stáča doprava, aby severným smerom po západných okrajoch parc. č. 103, 104, pretínajúc parc. č. 835, po okraji parc. č. 809, a pretínajúc parc. č. 831, sa západným okrajom parc. č. 114 dostala k východnému bodu na severnom okraji tejto parcely.

Ochranné pásmo pamiatkovej zóny ľudovej architektúry je tvorené hranicou intravilánu obce. Začína sa na severnom okraji obce, na okraji parc. č. 114, pokračuje po parc. č. 811, na ktorej sa zatáča dolava a obchádzajúc parc. č. 237 pokračuje severovýchodným smerom po južných okrajoch parc. č. 237, 238, 245, 246, 251, 252, 257, 258, 259, 263, 264, 269, 270, 816, 286, 326, kde sa zatáča dolava, aby po okrajoch parc. č. 326 a 327 pokračovala južným smerom po východných okrajoch parc. č. 327, 328, 329, 330, 334, 335, 338, kde sa zatáča dolava a pokračuje v pôvodnom smere po okrajoch parc. č. 365, 366, 367, 368, 822, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 400, 401, 402, 414, 415, 416, 417, 420, 421, 422, 427, 428, 429, 433, 434, 441, 442, 450, 451, 455, 456, 462, 463, 464, 465, 468, 469, 488, 489, 490, 491, 509, 510, 512/2, 518, 521, 522, 527, 528, 533, kde sa zatáča dolava a pokračuje po severných okrajoch parc. č. 589, 590, 594, 596, na ktorej sa zatáča, aby sa vracala južne späť po východných okrajoch parc. č. 596, 593, 829, 597, 599/2, 601, 602, 604, 606 a 607, pretína parc. č. 833 po č. 610, 611, pretínajúc riečku Torysu a parc. č. 835 po č. 828, sledujúc vonkajšie okraje parc. č. 615/1, 615/2, 616, 617, 618, 828, pretínajúc parc. č. 624 a po okrajoch parc. č. 625 a 626, pokračuje juhozápadným smerom po južných okrajoch parc. č. 626-663, kde pretína parc. č. 823, zatáča sa dolava na parc. č. 665 a 667, kde pokračuje západným smerom po okrajoch parc. č. 667, 668, 672, 673, 674, 675, 212. Obchádzajúc parc. č. 676 sa vracia po okrajoch parc. č. 212, 675, 674, 673, 672, 671, 668, a 670, aby po pretnutí parc. č. 819 pokračovala západným smerom po južných okrajoch parc. č. 699, 704, 729, 745, 750-754, 759, 760, 770, 771, 821, 784, 792, 794, 795, 806, 807, 28, 818, 29, 30, 32, 33, 72, 73, 80, na parc. č. 81 sa zatáča doprava a pokračuje po parc. č. 82 a 83, na rohu parc. č. 88 sa zatáča dolava a pokračuje na parc. č. 91, 92, 101, 102, 103 a 105. Na západnej strane pretína riečku Torysu, sleduje západný okraj parc. č. 105, 106, pretína parc. č. 831,

obchádza parc. č. 109, 110, 808, 114, sa východným smerom vracia do východného bodu.

Predmetom ochrany v pamiatkovej zóne sú:

- historické jadro obce ako ucelený urbanistický súbor ľudovej architektúry,
- objekty pochádzajúce z mladších vývojových etáp, ktoré vykazujú architektonické kvality,
- chrániť priestorovú skladbu vrátane pôdorysu pôvodnej zástavby,
- ochrana dominant významných pohľadových koridorov,
- zachovanie kontúr striech a spôsobu zastrešenia,
- zachovanie hospodárskych stavieb,
- historický stavebný fond t.j. objekty navrhované na zápis do ÚZKP SR a objekty dotvárajúce prostredie pamiatkovej zóny, ktoré tvoria tradičnú zástavbu obce.

Podmienky určené pre záchranu a regeneráciu historického jadra obce:

- historické jadro obce zachovať ako ucelený urbanistický súbor,
- pri obnove objektov nachádzajúcich sa v pamiatkovej zóne rešpektovať výsledky pamiatkového výskumu u objektov, kde zatiaľ nebolo pamiatkový výskum realizovaný pri komplexnej obnove sa bude vyžadovať,
- každá nová výstavba na území pamiatkovej zóny a jej ochranného pásma bude rešpektovať pamiatkové hodnoty historickej zástavby, podriadi sa jej merítkom, urbanistickým zakončeniam a hmotovým stvárnením, v rámci ktorého budú uplatnené kritéria najvyššej kvality architektonického riešenia. Realizáciou novostavieb na území pamiatkovej zóny a v jej ochrannom pásme budú rešpektované historické dominanty a nenaruší sa silueta historického jadra obce v diaľkových pohľadoch.

Podmienky riadenia územného rozvoja

- základným podkladom pre ďalší územný rozvoj a riadenie stavebnej a inej činnosti na území pamiatkovej zóny a jej ochranného pásma bude nový územný plán, zohľadňujúci záujmy pamiatkovej starostlivosti, ako východiskové a určujúce aspekty jeho riešenia.

749, 755, 758, pretína parc. č. 761, pokračuje na parc. č. 768, 774, pretína parc. č. 821, pokračuje na parc. č. 820, 8, 9, 11, 12, kde sa zatáča dolava. po východných okrajoch parcel č. 15 a 16 sa zatáča doprava, aby pokračovala západným smerom okrajom parcel č. 16, pretínajúce parc. č. 818, sledujúce juhozápadný okraj parc. č. 814, zatáča sa doprava, po okrajoch parcely č. 62, pokračuje na parc. č. 71, 74, 75, 76, 77, 78, 79, sleduje roh parc. č. 82 a pokračuje po okrajoch parc. č. 83, 88, 91, 92, 101, 102, 103, na ktorej sa stáča doprava, aby severným smerom po západných okrajoch parc. č. 103, 104, pretínajúce parc. č. 835, po okraji parc. č. 809, a pretínajúce parc. č. 831, sa západným okrajom parc. č. 114 dostala k východnému bodu na severnom okraji tejto parcely.

Ochranné pásmo pamiatkovej zóny ľudovej architektúry je tvorené hranicou intravilánu obce. Začína sa na severnom okraji obce, na okraji parc. č. 114, pokračuje po parc. č. 811, na ktorej sa zatáča dolava a obchádza juho par. č. 237 pokračuje severovýchodným smerom po južných okrajoch parc. č. 237, 238, 245, 246, 251, 252, 257, 258, 259, 263, 264, 269, 270, 816, 286, 326, kde sa zatáča dolava, aby po okrajoch parc. č. 326 a 327 pokračovala južným smerom po východných okrajoch parc. č. 327, 328, 329, 330, 334, 335, 338, kde sa zatáča dolava a pokračuje v pôvodnom smere po okrajoch parc. č. 365, 366, 367, 368, 822, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 400, 401, 402, 414, 415, 416, 417, 420, 421, 422, 427, 428, 429, 433, 434, 441, 442, 450, 451, 455, 456, 462, 463, 464, 465, 468, 469, 488, 489, 490, 491, 509, 510, 512/2, 518, 521, 522, 527, 528, 533, kde sa zatáča dolava a pokračuje po severných okrajoch parc. č. 589, 590, 594, 596, na ktorej sa zatáča, aby sa vracala južne späť po východných okrajoch parc. č. 596, 593, 829, 597, 599/2, 601, 602, 604, 606 a 607, pretína parc. č. 833 po č. 610, 611, pretínajúce riečku Torysu a parc. č. 835 po č. 828, sledujúce vonkajšie okraje parc. č. 615/1, 615/2, 616, 617, 618, 828, pretínajúce parc. č. 624 a po okrajoch parc. č. 625 a 626, pokračuje juhozápadným smerom po južných okrajoch parc. č. 626-663, kde pretína parc. č. 821, zatáča sa dolava na parc. č. 665 a 667, kde pokračuje západným smerom po okrajoch parc. č. 667, 668, 672, 673, 674, 675, 212. Obchádza juho par. č. 676 sa vracia po okrajoch parc. č. 212, 675, 674, 673, 672, 671, 668, a 670, aby po pretnutí parc. č. 819 pokračovala západným smerom po južných okrajoch parc. č. 699, 704, 729, 745, 750-754, 759, 760, 770, 771, 821, 784, 792, 794, 795, 806, 807, 28, 818, 29, 30, 32, 33, 72, 73, 80, napar. č. 81 sa zatáča doprava a pokračuje po parc. č. 82 a 83, naroku parc. č. 88 sa zatáča dolava a pokračuje na parc. č. 91, 92, 101, 102, 103 a 105. Na západnej strane pretína riečku Torysu, sleduje západný okraj parc. č. 105, 106, pretína parc. č. 831,

- základným podkladom pre ďalší územný rozvoj a riadenie stavebnej a inej činnosti na území pamiatkovej zóny a jej ochranného pásma bude nový územný plán, zohľadňujúci záujmy pamiatkovej starostlivosti, ako východiskové a určujúce aspekty jeho riešenia.

